

Glucosamine & Chondroitin ทางเลือกใหม่ของการรักษาข้ออักเสบ

Glucosamine และ Chondroitin เป็นสารที่มีการใช้รักษาข้อและกระดูกอักเสบมากกว่า 20 ปีในประเทศ ทางทวีปยุโรป แต่ปัจจุบันเริ่มมีการใช้อย่างแพร่หลายทั่วไป อันเนื่องมาจากผลลัพธ์การรักษาที่ผู้ป่วยและสัตว์ป่วยได้รับเป็นที่น่าพอใจจนเป็นที่ยอมรับของวงการแพทย์และสัตวแพทย์ในปัจจุบัน สารสองชนิดนี้ได้รับการยอมรับในอเมริกาว่าเป็นสารที่ปลอดภัยและมีประสิทธิภาพสูงสำหรับการรักษาอาการเดินไม่ได้อันเนื่องจากข้อและกระดูกอักเสบที่มักพบในสุนัขอายุมากหลายล้านตัวในอเมริกา

ปัจจุบันสารทั้งสองชนิดนี้ในอเมริกาจัดเป็นสารกลุ่มธรรมชาติบำบัดที่มีการควบคุมไม่เข้มงวดเท่ากับยาโดยองค์การอาหารและยา ของอเมริกา เพราะสารทั้งสองชนิดนี้เป็นสารที่พบได้ตามธรรมชาติในอาหาร องค์การอาหารและยาจึงจัดเป็นกลุ่มเดียวกับวิตามิน ผลิตภัณฑ์ Glucosamine นอกจากรักษาข้อกระดูกอักเสบ ยังพบว่าสามารถรักษาแผลที่ผิวหนังและในกระเพาะอาหารได้ แต่การใช้ในสองกรณีที่กล่าวไม่พบการใช้มากเท่าในกรณีแก้ปัญหข้อและกระดูก Glucosamine และ Chondroitin ให้ผลการรักษาที่ดีไม่เพียงแต่ในมนุษย์ และสุนัข หากยังสามารถใช้ได้ในม้า และแมว แต่บทความต่อไปนี้จะเป็นการกล่าวถึงการนำ Glucosamine และ Chondroitin เพื่อการรักษาในสุนัข

ในสุนัขมีข้อต่อหลายจุดที่สามารถเกิดภาวะข้อกระดูกอักเสบ แต่ที่เป็นปัญหาที่สุดคงหนีไม่พ้นข้อสะโพก โดยเฉพาะสุนัขพันธุ์ใหญ่ที่โรคข้อสะโพกห่าง (Hip dysplasia) ซึ่งเป็นปัญหาที่พบได้ประจำ แต่นอกจากข้อสะโพกแล้วสุนัขที่อายุมาก สามารถเกิดข้ออักเสบได้ทั้งที่ ข้อศอก ข้อเข่า รวมทั้งข้อไหล่ ซึ่งลักษณะที่กล่าวมามักตอบสนองเมื่อทำการรักษาด้วย Glucosamine และ Chondroitin Glucosamine และ Chondroitin ยังสามารถนำมาใช้รวมในการรักษากรณีมีความเสียหายของข้อกระดูกสันหลัง และให้การรักษาหลังการผ่าตัดข้อต่อต่างๆอีกด้วย

Glucosamine และ Chondroitin มาจากไหน

Glucosamine และ Chondroitin เป็นสารที่พบตามปกติในร่างกายสัตว์ โดยพบมากในกระดูกอ่อน (cartilage) ตามปกติอาหารที่สุนัขและแมวกินทั่วไปจะมีสารดังกล่าวอยู่ แต่โชคไม่ดีที่ Glucosamine และ Chondroitin มักเสื่อมสลายเมื่อผ่านขบวนการย่อยหรือประกอบอาหาร ทำให้ร่างกายไม่ได้รับหรือได้รับ Glucosamine และ Chondroitin น้อยมากจากการกินอาหาร ดังนั้นร่างกายจะต้องสังเคราะห์สาร Glucosamine และ Chondroitin ดังกล่าว ในสัตว์ที่มีสุขภาพสมบูรณ์จะสามารถสร้างสารเหล่านี้ได้เพียงพอต่อความต้องการของร่างกายในการนำไปใช้สร้างกระดูกอ่อนที่เป็นองค์ประกอบสำคัญของข้อต่อต่างๆ และเมื่อสัตว์มีอายุมากขึ้นการเสื่อมของกระดูกอ่อนในข้อมีมากขึ้น ร่างกายจะผลิตสาร Glucosamine และ Chondroitin ไม่เพียงพอต่อความต้องการของร่างกาย และนี่คือช่วงเวลาที่จะนำสัตว์ไปสู่การใช้ออกเสริม ดังนั้นการเสริม Glucosamine และ Chondroitin จึงสามารถยับยั้งและรักษาอาการดังกล่าวได้

Glucosamine คือสารอนุพันธ์ของกลูโคส ซึ่งสารนี้จะได้จากขบวนการ hydrolysis สารโคตินซึ่งเป็นสารประกอบหลักของเปลือกสัตว์ประเภท กุ้ง ปู เนื่องจากสัตว์กลุ่มนี้มีการผลิตเปลือกเป็นปกติ จึงจัดเป็นแหล่งหรือวัตถุดิบในการผลิต Glucosamine ที่สำคัญ

Chondroitin เป็นสารธรรมชาติที่พบได้ในกระดูกอ่อนของสัตว์ โดยแหล่งที่นำมาทำเป็นผลิตภัณฑ์ชนิดนี้ที่สำคัญจะมาจากกระดูกอ่อนโค โดยจะใช้จากกระดูกหลอดลมเป็นหลัก

Glucosamine และ Chondroitin มีหน้าที่อย่างไรในร่างกายสัตว์

Glucosamine เปรียบเหมือนอิฐที่ใช้ก่อกำแพงหรือสร้างบ้านซึ่งก็คือกระดูกอ่อนที่เป็นโครงสร้างหลักของข้อต่อต่างๆ โดยกลไกการทำงานทางชีวเคมีที่ค่อนข้างซับซ้อน ในภาวะปกติกระดูกอ่อนที่เป็นองค์ประกอบของข้อต่อในสัตว์จะมีการสร้างขึ้นและถูกทำลายอยู่ตลอดเวลา แต่เมื่อสุนัขเป็นโรคกระดูกสะโพกห่าง หรืออายุมากขึ้น ร่างกายจะสร้าง Glucosamine ชดเชยได้ไม่ทันกับที่จะนำไปใช้สร้างกระดูกอ่อนชดเชยส่วนที่ถูกทำลายจึงทำให้สัตว์แสดงอาการข้ออักเสบขึ้น

Glucosamine และ Chondroitin

ทางเลือกใหม่ของการรักษาข้ออักเสบ

Chondroitin คือสารที่ทำหน้าที่รักษากระดูกอ่อนที่ขรุขระและกระดูกอ่อนภายในข้อต่อ และ **Chondroitin** ยังเป็นสารที่ช่วยในการสร้างกระดูกอ่อนอีกด้วย เนื่องจากในภาวะปกติกระดูกอ่อนที่ขรุขระและกระดูกอ่อนในข้อจะมีปริมาณต่ำ แต่จะเพิ่มขึ้นอย่างมาก เมื่อเกิดภาวะผิดปกติหรือได้รับความเสียหาย ดังนั้น **Chondroitin** จะมีผลการรักษาในกรณีดังกล่าวมากกว่าการเสื่อมของข้อตามธรรมชาติ

จากกลไกการทำงานที่กล่าวมาของสารทั้งสองชนิดจะเห็นว่าสารทั้งสองนี้จะทำงานช่วยกันและกัน จึงเป็นเหตุให้ผลิตภัณฑ์ที่ผลิตออกมามักเป็นรูปแบบผสมสารทั้งสองตัวไว้ด้วยกัน

อะไรคือผลอันไม่พึง

ประสงค์ของ Glucosamine และ Chondroitin

จากข้อมูลการใช้มากกว่า 20 ปีของประเทศในแถบยุโรป ยังไม่พบรายงานผลอันไม่พึงประสงค์ที่ร้ายแรงแม้แต่ครั้งเดียว จะมีอาการที่ไม่พึงประสงค์ที่พบได้ในสุนัขก็เพียงอาเจียน และถ่ายเหลว แต่เมื่อลดขนาดการใช้หรือให้พร้อมกับอาหารอาการต่างเหล่านี้ก็จะหายไป ดังนั้น **Glucosamine** และ **Chondroitin** จึงจัดเป็นสารที่ค่อนข้างมีความปลอดภัยทางการใช้สูง สามารถใช้ติดต่อกันเป็นเวลานานได้เท่าที่ต้องการ หรือจนกว่ากระดูกอ่อนในข้อจะกลับมาเป็นปกติ นอกจากนี้ **Glucosamine** และ **Chondroitin** ยังสามารถใช้ร่วมกับยาและชนิดอื่นๆ ได้โดยไม่เกิดภาวะแทรกซ้อนใดๆ แต่เพื่อผลการรักษาที่ดีที่สุดก่อนใช้ยาร่วมกัน ควรปรึกษาสัตวแพทย์ก่อนจะดีที่สุด

จะหา Glucosamine และ Chondroitin ได้ที่ไหน

ปัจจุบันในประเทศไทยยังมีผลิตภัณฑ์นี้ไม่แพร่หลาย และส่วนใหญ่จะเป็นผลิตภัณฑ์สำหรับมนุษย์ โดยมักพบเป็นรูป **Glucosamine** หรือ **Chondroitin** เพียงตัวใดตัวหนึ่ง แบบรวมทั้งสองชนิดยังไม่ค่อยมีตามร้านอาหารเสริมสุขภาพหรือร้านขายยาทั่วไป และเมื่อจะหาซื้อมาใช้เราจะพบว่า **Glucosamine** และ **Chondroitin** มีมากมายหลายแบรนด์ และราคาก็แตกต่างกัน ทั้งนี้ก็ขึ้นกับปริมาณสารเพื่อนำมาความบริสุทธิ์ของสาร การผสมสารอื่นร่วมด้วย เช่น วิตามิน หรือ แร่ธาตุ ดังนั้นผู้บริโภคควรพิจารณาในจุดนี้ด้วย จะใช้ราคาเพียงอย่างเดียวเป็นจุดตัดสินใจไม่ได้ นอกจากนั้นในสุนัขถ้าผลิตภัณฑ์ **Glucosamine** และ **Chondroitin** มีวิตามินซี หรือ แมงกานีส ผลจะช่วยให้การดูดซึม **Glucosamine** และ **Chondroitin** ไปใช้ในสุนัขได้ดีขึ้น เป็นการเพิ่มประสิทธิภาพของผลิตภัณฑ์ ชนิดนี้

Glucosamine และ Chondroitin

จึงจัดเป็นสารที่ค่อนข้างมีความ

ปลอดภัยทางการใช้สูง สามารถ

ใช้ติดต่อกันเป็นเวลานานได้เท่าที่

หรือจนกว่ากระดูกอ่อนในข้อจะกลับมาเป็นปกติ

นอกจากนั้น **Glucosamine** และ **Chondroitin**

ยังสามารถใช้ร่วมกับยาและชนิดอื่นๆ ได้โดย

ไม่เกิดภาวะแทรกซ้อนใดๆ

จะเห็นได้ว่าปัจจุบันโรคข้อกระดูกอักเสบจะเป็นปัญหามากขึ้นในสุนัข โดยเฉพาะสุนัขที่อายุมากหรือพันธุ์ใหญ่ ดังนั้นผู้เชี่ยวชาญว่า **Glucosamine** และ **Chondroitin** จะเป็นทางเลือกอีกทางในการรักษาโรคดังกล่าวที่ดีกว่าเพียงแค่ใช้ยาลดการอักเสบ และยาแก้ปวดที่ล้วนแต่มีผลข้างเคียงที่ไม่พึงประสงค์อย่างมาก และเป็นเพียงแค่การรักษาอาการแต่ไม่ได้แก้ไขที่สาเหตุอย่างแท้จริง